

נירה הראל:

„ההורים איבדו המונופול על מסירת מידע לילדים!“

במישאל שנערך בין קוראי עיתון הילדים כולנו הסתברו כמה דברים. שמאוד הפתיעו את עורכי העיתון. 59 אחוז מהנשאלים לא רוצים לקרוא שירה. 88 אחוז הביעו יחס שלילי עד שלילי-מאוד למדורי מוסיקה וציור. הרוב הגדול של הנשאלים ביקשו לראות בעיתון שעשועונים למיניהם. חידות, ראיונות עם כוכבי-מופ ופינוי-בידור. שאלתי את נירה הראל, מי שהיתה עורכת עיתון-הילדים פילון ושהיא כיום עורכת מדור סיפורי-ילדים בהוצאת עם עובד, אם גם אותה מפתיעות תוצאות המישאל.

לגמרי לא. לפני 10 שנים, גם אנחנו בפילון עשינו מישאל דומה, וגם אז התוצאות היו די דומות. אני כבר לא זוכרת אחוזים, אבל רק ילדים מעטים אהבו שירה ומדורי-אמנות.

● זה די מעניין, שילדים מלפני 10 שנים והילדים העכשוויים בליכוד דומים אלה לאלה בעניין זה.

תוצאות המישאל דומות, ואני בכל זאת רואה הבדלים. ההבדל העיקרי, לדעתי, הוא בכך שמידת-השליטה שלנו על הילדים הולכת וקטנה. בגלל הטלוויזיה איברנו — אנחנו, ההורים — את המונופול על המידע. הכל מגיע אליהם בלי התיווך שלנו, והם הופכים להיות דומים לנו יותר מהר.

● אם 50% אינם רוצים לקרוא שירה, זה אומר של-41% אין התנגדות, ואולי אפילו 10% אוהבים. האם זה הרבה או מעט?

זה בסדר גמור. כמה אחוז בין המבוגרים אוהבים שירה? כמה קוראים מדורי מוסיקה או אמנות?

● ובכל זאת, את חושבת שבעיתון-ילדים צריך להיות גם מדור שירה וגם אמנות פלסטית?

חינוך

יהיו בעיתון תמיד כל המדורים, כי הוא רוצה להשביע את רצון הכלל. אבל, המבוגרים, זה קצת אחרת. מי שמתעניין בספורט קונה עיתון-ספורט, מי שרוצה לקרוא על מדע, קונה עיתון מדעי, מי שרוצה רווקא רכילות, יקנה עיתון כזה, וכך הלאה. לילדים אין מיבחר כזה, ולכן כל סוגי הילדים מתאספים עליידי עיתון אחד.

● האם את חושבת שבעיתון-ילדים צריך לתת לילדים מה שהם רוצים לקרוא, או מה שאנחנו, המבוגרים, חושבים שהם צריכים לקרוא?

אני מאמינה שכעזרת כישרון ושכל אנחנו יכולים ליצור רצונות וצרכים חדשים. אי-אפשר להכריח אותם לקרוא מה שהם לא רוצים, אבל אפשר לגרום להם לרצות לקרוא משהו שהם לא קראו בעבר. (דניאלה שמי)

חנה בבלי:

„אם יציעו לך מתנה יפה תסרבי?“

סביב השעון של המדינה — הנסיבות נתונות ולהחזרתו — קמה סערה ציבורית ותיקשורתית. חברי הליכוד והמערך בכנסת התנגחו זה בזה במרץ, ושוב נשמעו הדיבורים המסורתיים על פירוקה של ממשלת-האחדות הלאומית.

נדמה כי רק היבט אחד הוזנח בפרשה — ההיבט הנימוסי. פניתי לגברת מס' 1 בשטח הנימוסים וההליכות בארץ, חנה בבלי. זה היה בזמן שידור הסיידרה שושלת, והגברת ביקשה אותי לטלפן שוב אחרי גמר השידור. כך עשייתי.

שאלתי אותה, האם התנהגותו של פרס, כשקיבל את השעון מידי דויד באלס, וכשהחזירו לידי אשתו ביום הראשון, תאמה את כללי הנימוס המקובלים.

לא נוח לי לדבר על המתנה. אני גם לא מתמצאת היטב בפרשה כללית, אני חושבת ששימעון פרס מתמצא בנימוסים לא פחות

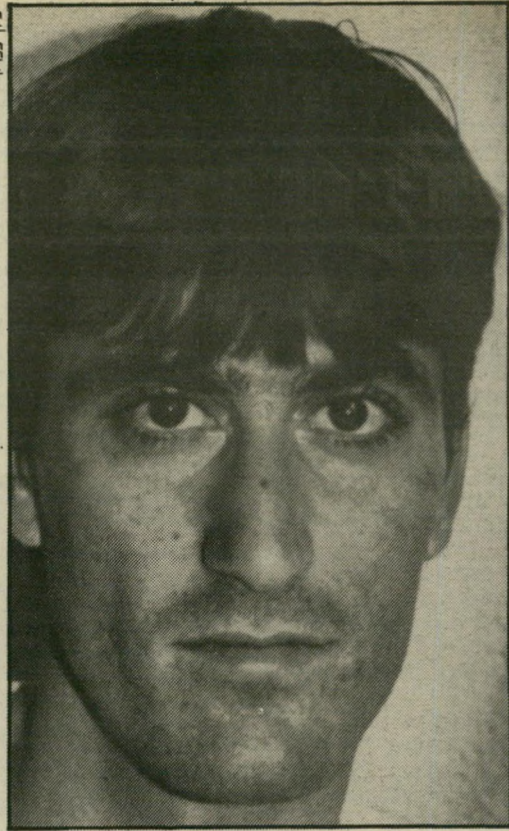
נימוסים

טוב ממני, ואפילו יותר, אני יכולה עוד ללמוד ממנו.

● כלומר: שומדבר בהתנהגותו לא צורם לך? מבחינת הנימוסים הטובים — לא. מבחינת אחרות — זה סיפור אחר. מה צורם לך תגיד, אם יציעו לך מחר מתנה יפה, תסרבי?

● בעיתונאות, יש להניח, שאחשוב פעמיים. כן, אבל אולי המתנה הוצעה לך לאור יחסים עם הנותן בעבר, ולאודיוקא בתוקף תפקידך כהווה, או הציפיות ממך בעתיד. כתבתי פרק שלם של הנחיות בסוגיית המתנות, כספר שכתבתי לעובדי משרד-החוז. וזהי מערכת שיקולים מורכבת.

ראי, נימוס זהו בעצם טקס. דווקא על פרס אני סומכת, כי ידע לנהוג על פי כללי הטקס. (דפנה ברק)

יהושע מאיר:

„הליכוד היה מסובך ולכן לא התקיף!“

הכל עוסקים ומחטטים בבאלס. ליתר דיוק — בהשלכות של הקשרים המורכבים בין איש-העסקים הכלוא מזה כמה חודשים בכלא רמלה ובין ראשי מיפלגת-העבודה. משום-מה נראה לי הכותרות מוכרות מהיכן שהוא. בדקתי ומצאתי יריה ראשונה בפרשה בדצמבר 1985 בעיתון הארץ. אז פירסם העיתונאי יהושע מאירי את הכותרת „חשד שבאלס תרם למיפלגת-העבודה ונפגש עם אישים במיפלגה.“

טילפנתי למאירי, המשמש כיום כדובר מיפלגת ל"ע, שהיא חלק מהמערך, ושאלתי אותו להרגשתו, שנה אחרי.

מוזר לי שהפרשה מתעוררת שוב, שנה אחרי פירסומה, כי כבר אז העבירה המישרה חומר בעניין זה לשליטונות מס-הכנסה. לכן הנימוק של המישרה, כאילו לא היתה תלונה והם לא ידעו מאומה מכך, אינו — נכון.

● למיטב זיכרוני, לא תפסה אז הכותרת תאוצה. נכון, הפירסום לא גרם לסערה ציבורית, ולא תפס תאוצה, למרות שהוא כלל פרטי-פרטים, חברה-כנסת מהליכוד, חיים קופמן, האשים כעיקבות הפירסום את שר-המישרה חיים בר-לב בכך שהוא פעל לצימצום כתבי-האישום נגד באלס ממניעים פוליטיים.

● איך אתה מסביר את העובדה שאז זה לא תפס?

עיתונות

באותה תקופה התנהלה חקירה בפרשת-הקרקעות, שהיתה בלתי-ניעמה, כמובן, לליכוד. אני מניח שלכן לא היה לחבר-הליכוד נוח לטפס על חברי-המערך.

● אילו אישים הוזכרו בסירסומך מלפני שנה? לא הזכרתי שמות של אנשים, הסתפקתי בתואר „ראשי מיפלגת-העבודה“. העדפתי להיות אז זהיר, כי הבנתי שטמון בכך חומר-נפץ. הרגשתי את איר-הנחוח בקרב התק"ם ומיפלגת-העבודה מהסתבכותו של באלס והחקירה בעניינו.

● איך התרגשה, לזרוק סקום לאוויר העולם ולגלות ששנה אחרי-כן אחרים קוצרים את התהילה?

ראשית, כבר היו רברים מעולם, שנית, קשה מאוד לצפות את הדינמיקה של סקופ, לפעמים העיתוי והצורה קובעים יותר מאשר התוכן. זה אפילו עניין של מזל. (דפנה ברק)